

Sayı: 205

Tarih: 05.03.2021

Konu:

TMMOB YÖNETİM KURULU BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: 18 Şubat 2021 tarih ve 298 sayılı yazınız

İlgi yazınızla, TMMOB Orman Mühendisleri Odası'nın 16 Şubat 2021 tarih ve 03.00/187 sayılı yazısı doğrultusunda, TMMOB Orman Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan "Orman, Orman Endüstri ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisleri ile Serbest Meslek Bürolarının Çalışma Alanlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ekleriyle gönderilmiş ve Yönetmelik değişikliği Oda'mız görüşü istenmiştir.

TMMOB Orman Mühendisleri Odası'nın 16 Şubat 2021 tarih ve 03.00/187 sayılı yazısı ve ekleri incelendiğinde; "Genel Gerekeç"de, 8.7.2006 tarihli ve 26222 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 5531 sayılı "Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun"da belirtilen, ancak ikincil mevzuatta yer verilmeyen "Yapısal Ahşap, Mühendislik Ahşap Yapı Malzemeleri, Ahşap Kökenli Levha Ürünleri ve bunlara ait standartlar ve test tekniklerinin Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Bölümü mezunlarının uzmanlık alanı içerisinde değerlendirilmesi" amacıyla mevzuat olarak açıklığın giderilmesine ve ikincil mevzuatta yer verilmeyen çalışma alanlarının oluşturulmasına yönelik bir düzenleme yapıldığı belirtilmektedir.

Genel gerekçede ve madde gerekçelerinde değişiklik alanları Orman Mühendisleri Odası meslek alanlarıyla sınırlı şekilde belirtile de, önerilen yeni Yönetmeliğin 1., 5., 6., 7., 9. ve 17. maddelerinde Ziraat Mühendisliği mesleği görev ve yetki alanına giren Bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışı, depolanması ve uygulama işlemleri de gündeme getirilmektedir.

Önerilen Yönetmelik değişikliğinin 1. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin b) bendine "biyolojik zararlıların tespiti, zararlılarla mücadele, koruma" hükümleri eklenmiştir.

Yönetmelik değişikliğinin 5. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin "Orman endüstri mühendisi istihdamı" başlıklı 15. maddesine eklenen k) bendi ve "Ağaç işleri endüstri mühendisi istihdamı" başlıklı 16. maddesinin h) bendinde, her ne kadar "Her türlü ahşap eser ile ilgili yapılacak tasarruflarda" denilse de, bitki koruma ürünleri hakkında reçete yazılması gündeme getirilmektedir.

Yönetmelik değişikliğinin 6. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin “Orman endüstri mühendisi istihdamı” başlıklı 15. maddesine eklenen m) bendi ve “Ağaç işleri endüstri mühendisi istihdamı” başlıklı 16. maddesinin i) bendinde, “*Cansız orman bitkisel koruma ürünlerinin satışı ve depolanması iş ve işlemleri meslek mensubu tarafından yürütülür.*” hükümleri eklenmiştir. Özne, “*Cansız orman bitkisel koruma ürünlerinin...*” gibi kısıtlı yazılsa da, diğer maddelerde alanın tarım alanları da dahil tüm bitki koruma ürünlerine yaygınlaştırıldığı görülecektir.

Şöyle ki; Yönetmelik değişikliğinin 7. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin “Orman zararlılarıyla mücadele” başlıklı 54. maddesinin 1. fıkrasından sonra gelmek üzere “*Bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışı, depolanması ve uygulama işlemleri yapılır.*” şeklinde ikinci fıkra eklenmiştir.

Yönetmelik değişikliğinin 9. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin “Yongalama, liflere ayırma, presleme, buharlama, kurutma, koruma ve emprenye etme sanayi işlemleri” başlıklı 68. maddesine eklenen 2. fıkrada “*Cansız orman bitkisel ürünlerinin karantina ve fümigasyon işlemleri ve bu ürünlerin yurt dışına çıkış ve yurda giriş işlemlerine ait eksperlik ve onaylarının verilmesi iş ve işlemleri yapılır.*” ve eklenen 4. fıkrada “*Bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışı ve uygulama işlemleri yapılır.*” hükümlerine yer verilmiştir.

Yönetmelik değişikliğinin 17. maddesi ile; önceki Yönetmeliğin 104. maddesinin 1. fıkrası “*Ormancılık, orman endüstrisi ve ağaç işleri endüstrisi alanında yapılan ithal/ihrac orman bitkisi ve orman bitkisel ürünleri üzerinde karantina ve fümigasyon hizmetleri yürütülür.*” şeklinde değiştirilmiştir. Maddenin 2. fıkrasında ise, “Bu hizmetler yürütülürken 15/5/1957 tarihli ve 6968 sayılı Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Kanunu hükümlerine uyulur.” hükmü halen durmaktadır.

5531 sayılı “Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun”un “Mesleğin konusu” başlıklı 4. maddesinin “Orman mühendislerinin faaliyet konuları” başlıklı a) bendinin 15. fıkrasında “*Orman yangınları ve zararlılarıyla mücadele, orman yolları ile orman yangın emniyet yolu ve şeritleri plânlamasını, etüdünü, yapımını, bakımını ve kontrolünü yapmak.*” hükmü yer almaktadır. Orman zararlılarıyla mücadele, ayrımsız her konuda “bitki koruma ürünlerinin toptan veya perakende satışı ve uygulama işlemleri”ni kapsamamaktadır. 4. maddenin “Orman endüstri mühendislerinin faaliyet konuları” başlıklı b) bendi ile “Ağaç işleri endüstri mühendislerinin faaliyet konuları” başlıklı c) bendinde, bitki koruma ürünleri hakkında bir görev ve yetki yoktur. Kanunun “Hak, yetki ve sorumluluklar” başlıklı 5. maddesi; “*Meslek mensupları, 4 üncü maddede belirtilen faaliyet konularıyla sınırlı olmak kaydıyla; ...*” hükmü ile Oda üyelerinin çalışma alan ve konularını sınırlamıştır.

5531 sayılı Orman Mühendisliği, Orman Endüstri Mühendisliği ve Ağaç İşleri Endüstri Mühendisliği Hakkında Kanun’un hiçbir yerinde “bitki koruma”dan söz edilmemektedir, çünkü bitki ve orman ürünleri farklıdır.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun “Zararlı Organizmaların Kontrolü ve Yükümlülükler” başlıklı 15. maddesinde de ormanlar ayrı düzenlenmiştir. Nitekim 15. maddeye dayanılarak çıkarılan 28.08.2015 tarih ve 29459 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren ve halen yürürlükte olan “Orman Bitkisi ve Bitkisel Ürünlerine Arız Olan Zararlı Organizmalar ile Teknik Mücadele Yönetmeliği” zaten bu konuyu düzenlemekte ve ormanı bitki korumadan ayırmaktadır.

13.05.1960 tarih ve 10504 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 7472 sayılı “Ziraat Yüksek Mühendisliği Hakkında Kanun”un 2. maddesinde “zirai mücadele” hükmü yer almaktadır. Kanun gereği çıkarılarak 24.01.1992 tarih ve 21121 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Ziraat Mühendislerinin Görev ve Yetkilerine İlişkin Tüzük”, Yönetmeliğin düzenlediği alanda Ziraat Mühendislerine yetki ve görevler vermiştir.

Yetki Tüzüğü’nün “Zirai Mücadele, Zirai Karantina ve Tarım İlaçları” başlıklı 5.maddesi şöyledir: *“Tarım ürünlerinin yetiştirilmesi, hasadı, işlenmesi, depolanması, ambalajlanması ve pazarlanması aşamalarında; her türlü hastalık ve zararlılar konusunda teşhis, ilaç ve metod önerisi, mücadele, planlama ve uygulamaların denetlenmesi, gazlama (fümigasyon) gibi faaliyetler ziraat mühendisleri tarafından yürütülür. Her türlü zirai mücadele ilacıyla parazit ve predatörleri üreten, ithal ve ihraç eden, depolayan, pazarlayan veya dağıtan işletmeler bu faaliyetleri için teknik eleman veya danışman olarak ziraat mühendisi çalıştırırlar. Tarım ürünlerinin yetiştirilmesi, hasadı, işlenmesi, paketlenmesi, depolanması, satışı, ithal ve ihracı, taşınması işlemleri sırasında uygulanacak her türlü iç ve dış karantina esaslarının saptanması ve uygulanması ziraat mühendislerince yürütülür. Tarımda kullanılan büyüme düzenleyici ilaç, vitamin, hormon, bakteri gibi kimyasal ve biyolojik preparatların üretimi, ithali, pazarlama ve dağıtım alanlarında çalışan işletmeler teknik eleman veya danışman olarak ziraat mühendisi çalıştırırlar. Yukarıdaki fıkralarda geçen ilaç ve preparatların üretimi, ithali, pazarlanması ve bunların bitkilere uygulanmaları aşamalarındaki ruhsatlandırma ve denetim işleri ziraat mühendisleri tarafından yürütülür.”*

TMMOB Yönetim Kurulu’nda görüşülerek karara bağlanan ve 08.11.2005 tarih ve 25987 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Ziraat Mühendisleri Odası Meslek İçi Eğitim, Uzmanlık ve Belgelendirme Yönetmeliği”nin “Ziraat mühendisliği uzmanlık alanları” başlıklı 6. maddesinin e) bendindeki “Zirai Mücadele”, f) bendindeki “Zirai Karantina” ve g) bendindeki “Tarım ilaçları” konuları, Ziraat Mühendislerinin tek başına tasarlamaya, uygulamaya, kabule ve imzaya yetkili ve sorumlu olduğu uzmanlık alanları arasında yer almıştır. t) bendinde yer alan “Kapalı alan ilaçlama hizmetleri” ise diğer Odalarla ortak alan olarak belirlenmiştir.

Yasalarda yer almayan görev ve yetkilerin, diğer meslek Odalarının görev ve yetki alanlarına girerek, kendi Oda üyelerine yeni iş alanı açma gerekçesiyle Yönetmelik değişikliği içerisine konulmaya çalışılması hukuka açıkça aykırıdır.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan “Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması ile Depolanması Hakkında Yönetmelik” çeşitli değişikliklerden sonra son olarak 13.02.2019 tarih ve 30685 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrası, 18.07.2020 tarih ve 31189 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Bitki Koruma Ürünlerinin Toptan ve Perakende Satılması İle Depolanması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin 1. maddesiyle değiştirilmiş, eklenen d) bendi ile başvuru yapabilecekler arasına Orman Mühendisi/Orman Endüstri Mühendisi de dahil edilmiştir.

2019 tarihli Yönetmeliğin 12. maddesinin 1. fıkrasının b), c), ç) bentlerinin iptali talepli davamız Danıştay 10.Dairesinin E.2019/7251 sayılı dosyasında halen derdesttir. Ancak fıkra tamamen değiştirildiğinden önceki hükmün yürürlükten kalktığı, bu nedenle talebimizin konusuz kaldığı hususu dikkate alınarak yeni getirilen d) bendi ile birlikte aslen değişmeyen b), c) ve ç) bentlerinin de iptalini talep etmek gerekmiştir.

Oda'mız, 18.07.2020 tarihli Yönetmelik değişikliği hakkında Orman Mühendisi/Orman Endüstri Mühendisinin de bitki koruma ürünleri kapsamına alınması hükmünün de iptali amacıyla Tarım ve Orman Bakanlığı'na karşı, 23.07.2020 tarihinde, Danıştay 10. Daire Başkanlığı'na E.2020/3768 nolu dosyada görüőülen yeni bir dava açmıştır. Yürütmenin durdurulması istemli dava dilekçesi metnine Őu adresten ulaşılabilir:

https://www.zmo.org.tr/resimler/ekler/f23c7dec891fac3_ek.pdf?tipi=28&turu=H&sube=0

Yürürlükteki mevcut kanun, tüzük ve yönetmelikler ile çeliőkileri yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen, kamu bürokrasisine bir şekilde kabul ettirilen ve halen dava süreci devam eden bir konunun TMMOB bünyesine getirilip, TMMOB mevzuatına da içselleştirilmesini doğru bulmuyoruz.

Meslek alanımıza giren konuları içeren hükümlerin Ziraat Mühendislerinin görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında değerlendirilerek, önerilen Yönetmelik değişikliği taslağından çıkarılmasını talep ediyoruz.

Saygılarımızla.

Bülent TORUNBALCI
Genel Sekreter